

מחוז צפון

מרחב תכנון מקומי : גולן

תחום שיפוט מוניציפאלי : מועצה אזורית גולן

תוכנית מתאר מקומית מספר ג/ 14752

שמורת טבע - מסיל עסניה

הוראות התוכנית (תקנון)

משרד הפנים מחוז הצפון
 חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
 אישור תכנית מס' 14752/ג
 הועדה המחוזית לתכנון ובניה החליטה
 ביום 26.07.05 לאשר את התכנית
 חתום:
 סמנכ"ל לתכנון יו"ר הועדה המחוזית

14752/ג
 הודעה על אישור תכנית מס' 14752/ג
 פורסמה בילקוט הפרסומים מס'
 מיום

מחוז הצפון

מרחב תכנון מקומי : גולן.

תחום שיפוט מוניציפלי : גולן.

פרק 1 - זיהוי וסיווג התוכנית

- 1.1 **שם התוכנית:**
תוכנית מתאר מקומית מספר ג/ 14752 שמורת טבע **מסיל עסניה**.
- 1.2 **מקום התוכנית:**
ממערב לדרך 98 ומצפון מערב למושב אלוני הבשן.
גוש 201000 חלקי חלקה : 11.
גוש 202000 חלקי חלקה : 16, 18, 19.
- 1.3 **שטח התוכנית:**
כ- 2,784 דונם מדידה גרפית.
- 1.4 **בעלי עניין:**
בעל הקרקע: מינהל מקרקעי ישראל, מחוז צפון, קריית הממשלה, ת.ד. 580 נצרת עלית
טל': 04-6558211, **פקס:** 04-6560521.
- יזם עורך ומגיש התוכנית:** הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים (להלן: "רשות הטבע והגנים"), רח' עם ועולמו 3, ירושלים, **טל':** 02-5005444 / **פקס:** 02-6529232.
מחוז צפון, עתיקות מגידו, ד.ג. חבל מגידו, 19230.
טל': 04-6522167 **פקס:** 04-6420312
- 1.5 **יחס לתכניות אחרות:**
התכנית בהתאם לתמ"א 31 עפ"י סעיף 11.1.4. יעוד קרקע: שטח כפרי פתוח.
תשריט הנחיות סביבתיות: שטח משאבי טבע.
התכנית מהווה שינוי לתמ"א 22: משנה שטח שיעודו יער פארק מוצע (פ.מ 10, בתחום 1259) לשטח שיעודו שמורת טבע.
התוכנית בהתאם לשינוי מספר 3 לתמ"מ 3/2 – מתן אפשרות ליעוד שטחים נוספים לשמורות טבע וגנים לאומיים, מעבר לשטחים שנקבעו בתוכנית זו.
בכל מקרה של סתירה בין הוראות תכנית זו להוראותיה של תכנית אחרת החלה על השטח, תכנית זו עדיפה.
- 1.6 **מסמכי התוכנית:**
א. תקנון בן 7 עמודים - מסמך מחייב.
ב. תשריט בקני"מ 1:10,000 - מסמך מחייב.
ג. דף הסבר – מסמך מנחה.

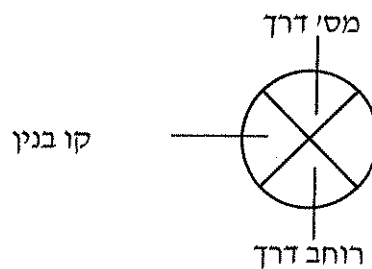
1.7 תאריך הכנת התוכנית:

תאריך	
9/7/2003	הכנת התוכנית
20/7/2003	עדכון 1
3/5/2004	עדכון 2
13/5/2004	עדכון 3
10/1/2005	עדכון 4
10/3/2005	עדכון 5

1.8 הגדרות ומונחים: משמעותם של המונחים בתוכנית זו יהיה כמשמעותם בחוק התכנון והבניה.

1.9 באור סימני התשריט:

- גבול תוכנית - מסומן בקו כחול.
- שטח לשמורת טבע - צבוע ירוק בהיר, מותחם בקו ירוק ומשובץ בקווים אלכסוניים ירוקים.
- שטח חקלאי - קוים אלכסוניים עבים צבועים ירוק בהיר.
- שטח עתיקות - מסומן בקו שחור מרוסק.
- גבול גוש ומספרו - מסומן בקו שחור עם משולשים שחורים משני צידיו לאורכו.
- גבול חלקה רשומה ומספרה - מסומן בקו ירוק בהיר דק ועיגול ירוק בהיר סביב מספר החלקה.
- יער נטע אדם קיים עפ"י תמ"א 22 - שיבוץ אלכסוני צפוף בצבע ירוק כהה.
- יער פארק מוצע עפ"י תמ"א 22 - קווים מאונכים בצבע אדום כהה.
- יער טבעי לטיפוח עפ"י תמ"א 22 - שיבוץ בצבע כתום.
- שטח משאבי טבע עפ"י תמ"א 31 - קווים מאונכים בצבע ירוק בהיר.
- דרך אזורית קיימת - צבע חום.

מצב מוצע			מצב קיים		
אחוזים %	שטח (דונם)	ייעוד	אחוזים %	שטח (דונם)	ייעוד קרקע
100	2,784	שמורת טבע	99.4	2,767.7	שטח חקלאי
			0.6	16.3	יער פארק מוצע
100	2,784	סה"כ	100	2,784	סה"כ

פרק 2 - מטרות התוכנית ועיקרי הוראות התוכנית

2.1 מטרות התוכנית:

- 2.1.1 ליעד השטח לשמורת טבע עפ"י "חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה התשנ"ח 1998", ולפי "חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965".
- 2.1.2 לשמור על החי, הצומח והדומם במצבם הטבעי.

פרק 3 - הוראות התוכנית

3.1 רשימת תכליות ושימושים:

- 3.1.1 שמורת טבע: השטח מיועד לשימור במצבו הטבעי.
- 3.1.2 רעייה בתחום השמורה:

1. לא תהיה רעייה בדצמבר – אפריל (כולל). תותר רעייה של 10 דונם לפרה ביתרת השנה.
2. מתקנים: תהיה אפשרות לבנות, לקיים ולתחזק מתקנים הדרושים לטיפול שוטף בעדרים ובמרעה לפי תכנון משרד החקלאות, בהיקף של עד 2% מהשטח ולא יותר מ- 20 דונם למשק (מתקני מים, מכלאות, תוספת מזון וכיו"ב), לאחר תיאום עם רשות הטבע והגנים ומינהל מקרקעי ישראל. המתקנים הקיימים יוכלו להישאר במקומם. תהיה אפשרות לקיים ולתחזק את הגדרות, הדרכים וצינורות המים הקיימים, ולהוסיף להם לאחר סיכום עם רשות הטבע והגנים וכל זאת בכפוף לכל דין.
3. זכות הראשונים לרעייה בשמורה תינתן למשקים הרועים בשטח ביום הכרזת השמורה, ויחתם הסכם רעייה בין רשות הטבע והגנים לבין המשק בהסכמת מינהל מקרקעי ישראל, כמקובל בשמורות טבע.

4. **טיפול בנוזקי טריפה**: נזקי טריפה לעדרים יטופלו בדרך המקובלת בשטחים פתוחים שכנים. במקרה של נזקי טריפה של 2% ויותר מהוולדות יבוצע ויסות גודל אוכלוסיית הטורפים ע"י רשות הטבע והגנים או ע"י המגדלים, בהיתר מיוחד, לאחר שנקטו אמצעי הגנה כמקובל על המגדלים באזורים שמחוץ לשמורה. במידה וישנה אפשרות לכך תמוקמנה חלקות ההמלטה מחוץ לשמורה.
5. **פסי אש**: פריצה וריסוס דרכים כפסי אש וצפיפותם יבוצעו לפי הצורך ע"י המגדל בהתאם להנחיות ולאישור נציגי רשות המרעה ורטי"ג.
6. **טיפול בעדר**: תותר הכנסה של כלים ואמצעים אחרים, כולל כלבים, לצורך טיפול בעדר, בתיאום ובהסכמת רשות הטבע והגנים.
7. **טיפול במינים בעייתיים למרעה** כגון סירה קוצנית, קידה שעירה, אלת המסטיק וכלך, בשיעור של 5% מהשטח בשנה.
8. **חורשות צל**: תותר נטיעה של חורשות צל, ע"י מיני עצים לא פולשניים ולא מתנחלים עפ"י תוכנית.
9. **מין בעל החיים**: יוגדר ע"י רטי"ג מין בעל החיים המועדף לרעייה שירעה בשמורה או בגן. ניתן יהיה לשינוי בתיאום בין רטי"ג ורשות המרעה כאשר מפתח לחץ הרעייה יהיה 5 ימי רעיית צאן לכל יום רעיית בקר.
10. שינויים בסעיפי הרעייה יהיו מסוכמים על הצדדים ובהיתר מיוחד של רטי"ג ובהסכמת ממ"י.

3.2 הוראות כלליות:

- 3.2.1 **הכרזת שמורת טבע**: תכנית זו תהווה בסיס להכרזת השטח המסומן בתשריט שמורת טבע על-פי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה התשנ"ח 1998.
- 3.2.2 **עתיקות**: כל פיתוח באזור עתיקות יעשה בתאום עם רשות העתיקות ועפ"י חוק העתיקות. כל העבודות בשטח העתיקות כפופות לסעיף 29א' לחוק העתיקות תשל"ח, ובהתאם לאמנה שנחתמה בין רשות הטבע והגנים לבין רשות העתיקות.

3.2.3 תנאי מערכת הביטחון:

א. בתוכנית זו, "שטחים ביטחוניים" - מתקנים ביטחוניים, כהגדרתם בחוק התלנון והבנייה, התשכ"ה - 1965 ושטחים הסגורים בצו סגירה מכח תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945.

ב. אין התוכנית ותשריטה מסמנים את כל השטחים הביטחוניים או את גבולותיהם המדויקים. הוראות סעיף ג': יחולו על כל השטחים הביטחוניים, כפי שיהיו מעת לעת. בכל מקרה של סתירה בין הוראות סעיף ג' לבין הוראות אחרות בתוכנית זו, יגברו הוראות סעיף ג'.

ג. בנוסף לאמור בכל הוראה בתוכנית זו, בשטחים הביטחוניים מותרים, ללא היתר או אישור לפי תוכנית זו, של שימוש או פעולה מטעם ולצרכי מערכת הביטחון או שלוחותיה, או באישורן (ובלבד שהאישור משרת את האינטרסים הביטחוניים - לאומיים של מערכת הביטחון או של שלוחותיה), לרבות כניסה אליהם במשך כל שעות היממה, ולרבות פינוי שדות המוקשים והשטחים החשודים במיקוש המצויים שם, ותנועה בדרכי הגישה המוליכים אליהם. אין בתוכנית זו כדי להגביל ביצוע כל פעילות כאמור בשטחים ביטחוניים. פעילות כאמור תעשה, ככל הניתן, לאחר מתן הודעה לרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים (להלן: "הרשות").

ד. הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים תמנע כניסה של אנשים לשטחים סגורים מכח תקנה 125 לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945, המצויים בתחום התוכנית, למי שאין ברשותו היתר כניסה מתאים מאת הגורמים המוסמכים ליתן היתר.

ה. הרשות תדאג לשילוט מתאים בשמורת הטבע, שיזהיר מפני שדות מוקשים ושטחים חשודים במיקוש, המצויים בתחום התוכנית, בתיאום עם קצין האג"ם במפקדת קצין ההנדסה הראשי ותדאג לגידור (נוסף על גידור הצבאי) של שטחים ממוקשים בעלי רגישות מיוחדת, עליהם יסוכם בנפרד עם ענף תשתית ופריסה באגף התכנון בצה"ל (להלן: "עתו"פ").

ו. הרשות תחסום את השבילים המרכזיים המוליכים לשדות המוקשים ולשטחים החשודים במיקוש המצויים בתחום התוכנית, בתיאום עם קצין האג"ם במפקדת קצין ההנדסה הראשי או עם מפקד ההנדסה הפיקודי, ולא תפתח שבילים חדשים בסמוך לשדות המוקשים ולשטחים חשודים במיקוש, אלא לאחר קבלת אישור מאת אחד מהם. יודגש, כי חסימת שבילים כאמור מתייחסת רק לדרכים שבאחריות הרשות להסדיר כאמור בסעיף 7 (א') (2) בחוק הגנים הלאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח - 1998.

ז. לא יינתנו היתרי רעייה בתחום התוכנית, בשטחים הסמוכים לשטחים הממוקשים, כפי שיוגדרו על ידי עתו"פ, אלא לאחר קבלת אישור מאת עתו"פ.

בעל הקרקע:

תאריך: _____

רשות הטבע והגנים
מס' מלכ"ר 500500285
תאריך: _____
אריאל

יזם עורך ומגיש התכנית:

תאריך: _____

וועדה מקומית:

תאריך: _____

וועדה מחוזית:

י"ד אב תשס"ג
12 אוגוסט 2003
מסיל אל עסניה
ד.ק. - 11

מסיל אל עסניה - דברי הסבר

שטח מוצע: כ- 2,784 דונם.

אזור המסילים מיוצג אך במעט בשמורות טבע. מסיל אל עסניה הנו דוגמא אופיינית למסיל בגולן המחזיק מים תקופה ארוכה ומגדל מגוון גדול של צמחי מים ואחו, ביניהם נדירים ואף מין חדש לארץ שנמצא עד עתה רק כאן.

מסיל עסניה הוא אזור נביעות באגן הניקוז העליון של נחל זויתן. נביעות אלו פורצות באזור שקוע יחסית שבין שרשרת התילים של חזיקה במזרח ותל יוסיפון במערב. נביעות אלו מפוזרות על פני שטח של כ- 4 קמ"ר בקרוב. השטח הוא שיפוע מתון שגבהו הממוצע כ- 900 מ' מעל פני הים. הנביעות מתנקזות למספר מסילים, ואלו מתחברים למסיל מרכזי. בנקודה זו חוצה המסיל את הכביש הפנימי וממשיך לדרום מערב למרגלות תל יוסיפון.

השטח כולל בחלקו הדרום מזרחי יער פרק, שמרכיבו העיקרי הוא אלון תולע ומלווה בעיקר ע"י עוזרר קוצני. יצוין כי יער פרק כזה הינו נדיר.

להלן בתי הגידול העיקריים בשטח והצמח האופייניים בהם:

א. השטחים המוגבהים:

אזור זה מאופיין בעיקר ע"י צומח חד שנתי וגיאופיטים. הצמחים האופייניים לבית גידול זה הם: חד שפה מזרחי, בירוניקה סורית, מנכיה עדינה, סביון אביבי, חנינית הבתה, צנון פגיוני, עירית גדולה, לוענית גדולה, נורית הלב, נונאה קחה, דבקה זיפנית. באזורים אלו בשטחים אבניים נמצאה ב- 1980 בקיה בעלת פרחים קטנים וצהובים. בקיה זו היא חדשה לארץ ומעמדה הטקסונומי נמצא כעת בברור.

ב. אזור המסילים והשטחים הלחים:

בעונת האביב מרבית השטח הופך לאזור ביצתי לח. בעונה זו מתכסה השטח בפריחה של נורית קושטא (שהיא צמח נדיר), כוסנית ממולענת, קרנונית לקויה, כתמה עבת שרשים, רומוליאה סגלגלת, שום שלוש השיניים, יינית בינונית, זנב עכבר פעוט, תלתן. תת קרקעי, בן אפר מצוי, צלילית הדורה, נץ חלב מפושק. לאורך המסילים מתפתח צומח טיפוסי כגרגיר הנחלים, כרפס ביצות, סיסנית ביצות, כריך מחולק, בוציץ סוככני, ישרוע מאוגד.

ג. אזור הבריכה נ"צ 22642744:

בריכה זו נוצרת בנקודת המפגש שבין שני המסילים העיקריים באזור קרוב לכביש. עומק הבריכה כ- 60 ס"מ ומתפתח בה צומח מים עשיר בחיגור מובהק:

א. חגורה פנימית בתוך המים כוללת צמחים משני טיפוסים:

1. טבולים וצפים – טובענית העקצים, נורית עגולת עלים, נהרונית מסרקנית.

2. מזדקרים – בוציץ סוככני, כף צפרדע איזמלנית, דמסון כוכבני, בצעוני מצוי.

ב. חגורה שניה קרוב לשפת המים: אגמון ימי – גמא ארוך.

ג. חגורה שלישית:

1. בגדה נמוכה וביצתית: סיסנית ביצות – כריך מחולק.

2. בגדה זקופה ואבנית: פרעושית סיצילית – טופח שרוני, וירבנה שרועה, לוטוס

הביצות, ערבובה קטנת פרחים, וכן *Azdrzeiowskya cardamimifolia* זהו

צמח חדש לארץ ממשפחת המצליבים שנמצא כאן ב- 1980. המקום הקרוב

לכאן שידוע על מציאות צמח זה הוא בצפון לבנון.

ד. חגורה רביעית וחיצונית בשטח לח למחצה: לחך איזמלני, תלתן ביצות, קחון

יווני, אלטין עקום זרעים.

רשם: זידי קפלן